

full dominical

Església de Menorca

Número 2057 - Any XLI - 2 gener 2022

Per Nadal resplendeix la bondat de Déu que ens crida a difondre alegria i estendre la mà a qui ho necessita. Recordem les paraules de Jesús: "Us ho asseguro: tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, a mi m'ho fèieu". (Mt 25,40)

(Papa Francesc)

paraules del bisbe

TRES CAMINS PER A LA PAU

† Francesc, bisbe de Menorca

Benvolguts germans:

En el seu missatge per a la Jornada Mundial de la Pau, el Papa Francesc ens ha convidat a ser "artesans de la pau", és a dir, homes i dones que s'involucren personalment en la construcció d'un món més pacífic. Per a això proposa avançar amb valentia i creativitat en tres camins per a construir la pau: el diàleg entre generacions, l'educació i el treball.

Un primer camí per a la pau és el diàleg entre generacions, és a dir, entre els més joves i els majors. El diàleg té com a objecte la cerca de projectes comuns. Els grans reptes socials i de construcció de la pau no poden existir si es prescindeix del diàleg, l'escolta i la confrontació. El Papa insisteix: "els joves necessiten l'experiència existencial, sapiencial i espiritual dels majors; per altra banda, els majors necessiten el suport, l'afecte, la creativitat i el dinamisme dels joves". Hi ha molts temes, com la cura del medi ambient o la crisi provocada per la pandèmia, que requereixen aquest diàleg entre els majors, que són dipositaris de la memòria, i els joves, que són els continuadors de la història.

El segon motor de la pau és l'educació, que fa a la persona més lliure i responsable. La instrucció i l'educació són bases d'una

societat cohesionada, capaç de generar esperança i riquesa. En aquest punt, el Papa Francesc fa una dura crítica a aquells estats que augmenten sense control les despeses militars mentre que disminueixen els dedicats a educació, cultura o sanitat i convida al desarmament internacional, alliberant recursos econòmics per a l'escola, la salut, les infraestructures i la cura del territori. Advoca, també, per un pacte educatiu global que promogui una educació integral segons

un model cultural de pau, desenvolupament i sostenibilitat.

Finalment, un factor indispensable per a construir i mantenir la pau és el treball, que és camí de maduració de l'ésser humà, de desenvolupament i de realització personal. En aquest sentit és un veritable drama l'impacte que està tenint la pandèmia de la covid-19, perquè moltes empreses han fet fallida, el treball s'ha tornat més precari i, especialment en el cas d'immigrants, es realitza moltes vegades sense cobertura jurídica ni dret a l'assistència social. Per això, "és més urgent que mai que es promoguin a tot el món condicions laborals decentes i dignes, orientades al bé comú i a la cura de la creació". Això suposa impulsar iniciatives empresarials i, al mateix temps, promoure una consciència social perquè el fet d'aconseguir benefici no sigui l'únic principi que regeix en economia.

La pau és un do que ve del cel, però també és fruit d'un compromís compartit. Cadascun de nosaltres pot ser artesà de la pau, si s'involucra personalment en projectes de pau. Conclou el Papa: "Que siguin cada vegada més nombrosos els qui, sense fer renou, amb humilitat i perseverança, es converteixin cada dia en artesans de pau".

la notícia

El betlem, la tradició més entranyable de Nadal

El pessebre és, des de fa segles, una de les tradicions nadalenques més importants arreu del món. Les primeres representacions de betlems les trobam a les catacumbes d'època romana. Sabem que aquesta tradició es va consolidar més endavant quan el 1223 Francesc d'Assís, per intentar evangelitzar la població de Greccio (Itàlia), va demanar una dispensa al papa Honori III per crear el primer pessebre en una cova molt a prop de l'ermita de la localitat.

Aquesta tradició es manté ben viva en l'actualitat, també a Menorca. Els dies previs al naixement del Senyor són moltes les famí-

lies, escoles i parròquies que munten betlem i, després, durant les vacances de Nadal famílies i amics els visiten amb molta il·lusió. Aquests dies podem visitar betlems tan emblemàtics com el de Cal Bisbe, La Salle d'Alaior, el del Centre Catequístic de Sant Miquel de Ciutadella, els Diorames del Grup de Pessebristes de Maó, "en Bernat" a la parròquia de Sant Francesc d'Assís de Maó, entre molts d'altres que hi ha exposats als diferents pobles de Menorca. En definitiva, el pessebre forma part del procés de transmissió de

la fe, ens mostra a contemplar Jesús i a sentir l'amor de Déu per nosaltres.

Diumenge II després de Nadal

Lectura del llibre de Jesús, fill de Sira 24,1-4.12-16

La saviesa, s'elogia ella mateixa, es gloria enmig del seu poble, parla en la reunió del poble de l'Altíssim, es gloria davant els seus estols, s'enalteix enmig del poble, s'admira d'ella mateixa en la reunió santa, fa el seu elogi davant la multitud dels elegits i entre els beneïts es proclama beneïda, dient: "El Senyor de l'univers em donà una orde, el qui em va crear i m'assenyala on plantaré la meva tenda em digué: "Acampa entre els fills de Jacob, fé d'Israel la teva heretat, treu nous rebrots entre els meus elegits." M'ha creat abans del temps, des del principi, i no deixaré d'existir mai més. Li don culte davant ell en el temple sant. Així m'he establert a Sion, m'ha fet trobar repòs a la ciutat que ell i jo estimam, excercesc el meu poder a Jerusalem. He trobat brotada en un poble ple de glòria, en la possessió del Senyor, en la seva heretat; estaré per sempre en la reunió dels sants.

Salm Responsorial 147

R: **El qui és la Paraula es va fer home i plantà entre nosaltres el seu tabernacle.**

Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes 1,3-6.15-18

Lectura de l'evangelí segons sant Joan 1,1-5.9-14

Al principi ja existia el qui és la Paraula. La Paraula era amb Déu i la Paraula era Déu. Era, doncs, amb Déu al principi. Per ell tot ha vingut a l'existència i res de lo que ha vingut a existir no hi ha vingut sense ell. Tenia en ell la Vida i la Vida era la Llum dels homes. La Llum resplendeix en la fosca, però la fosca no l'ha poguda ofegar. Existia el qui és la Llum verdadera, la que en venir al món, il·lumina tots els homes. Era present en el món, en el món que li deu l'existència, però el món no l'ha reconegut. Ha vingut a casa seva, i els seus no l'han acollit. Però a tots els qui l'han rebut, als qui creuen en el seu nom, els concedeix poder ser fills de Déu. No són nascuts per descendència de sang, ni pel voler d'un pare o pel voler humà, sinó de Déu mateix. El qui és la Paraula, es va fer home i plantà entre nosaltres el seu tabernacle, i hem contemplat la seva glòria, que li pertoca com a fill únic del Pare, ple de gràcia i de veritat.

Lectura del llibre del Eclesiàstic 24,1-2.8-12

Salmo responsorial 147

R: **El Verbo se hizo carne y habitó entre nosotros.**

Lectura de la carta del apòstol san Pablo a los Efesios 1,3-6.15-18

Bendito sea Dios, Padre de nuestro Señor Jesucristo, que nos ha bendecido en Cristo con toda clase de bendiciones espirituales en los cielos. Él nos eligió en Cristo antes de la fundación del mundo para que fuésemos santos e intachables ante él por el amor. Él nos ha destinado por medio de Jesucristo, según el beneplácito de su voluntad, a ser sus hijos, para alabanza de la gloria de su gracia, que tan generosamente nos ha concedido en el Amado. Por eso, habiendo oído hablar de vuestra fe en Cristo y de vuestro amor a todos los santos, no ceso de dar gracias por vosotros, recordándoos en mis oraciones, a fin de que el Dios de nuestro Señor Jesucristo, el Padre de la gloria, os dé espíritu de sabiduría y revelación para conocerlo, e ilumine los ojos de vuestro corazón para que comprendáis cuál es la esperanza a la que os llama, cuál la riqueza de gloria que da en herencia a los santos.

Lectura del santo Evangelio según san Juan 1,1-5.9-14

En el principio existía el Verbo, y el Verbo estaba junto a Dios, y el Verbo era Dios. Él estaba en el principio junto a Dios. Por medio de él se hizo todo, y sin él no se hizo nada de cuanto se ha hecho. En él estaba la vida, y la vida era la luz de los hombres. La luz brilla en la tiniebla, y la tiniebla no la recibió. El Verbo era la luz verdadera, que alumbraba a todo hombre, viniendo al mundo. En el mundo estaba; el mundo se hizo por medio de él, y el mundo no la conoció. Vino a su casa, y los suyos no la recibieron. Pero a cuantos la recibieron, les dio poder de ser hijos de Dios, a los que creen en su nombre. Estos no han nacido de sangre, ni de deseo de carne, ni de deseo de varón, sino que han nacido de Dios. Y el Verbo se hizo carne y habitó entre nosotros, y hemos contemplado su gloria: gloria como del Unigénito del Padre, lleno de gracia y de verdad.

Dios vive con nosotros

La persona de Jesús ocupa el centro del mensaje recogido en el Evangelio de San Juan. En el prólogo, que leemos hoy, nos descubre de forma clara y completa quién es Jesús. Se remonta, para ello, a su preexistencia en el seno de la Trinidad: "Al principio ya existía la Palabra. La Palabra estaba junto a Dios, y la Palabra era Dios" (v.1) Pero "La Palabra se hizo carne y habitó entre nosotros". (v.14) Con estos versículos queda definida la divinidad y la humanidad de Jesucristo. La Palabra bajó del cielo a la tierra para hacerse uno de nosotros y experimentar, por sí mismo, nuestros sentimientos, nuestras debilidades. Dios asume la condición humana para que, a través suyo, podamos acceder a la condición divina. "En ella (la Palabra, el Hijo único de Dios) estaba la vida, y la vida era la luz de los hombres" (v.4). Jesús vino para que su luz resplandeciera en medio de las tinieblas.

Realmente es un misterio grandioso que Dios viva entre nosotros. Antes, la presencia divina estaba ligada a la tienda del desierto; después, al templo de Jerusalén; pero, ahora, habita en la persona de Jesucristo y está con nosotros. Algunas personas rechazan esta creencia y prefieren seguir viviendo en la oscuridad, metidos en sus preocupaciones diarias, como si Dios no existiera o estuviese lejano e indiferente a nuestra vida y a los grandes problemas del mundo.

Pero, a todos los que creemos y acogemos a Jesús en el centro de nuestra existencia, nos ha concedido el gran don de ser hijos de Dios en Jesucristo. Toda nuestra vida debe ser experiencia de sentir a Cristo a nuestro lado, tanto en las situaciones de alegría como en las de impotencia, preocupación o dolor; siempre está ahí: celebra con nosotros los buenos momentos y sufre con nosotros en los tiempos difíciles. Nos mira siempre con amor y nunca nos abandona. Escuchemos su mensaje en el fondo de nuestro corazón para vivir con la confianza que nos ofrece sentir que estamos en las manos de Dios.

Teresa Jansà

pregar amb els salms

Un parlar desconegut (Salm 81)

El Salm 81 és un poema d'exhortació profètica. Celebrau Déu, la nostra força (v.1). El salmista convida a la festa, a una jornada de repòs. I ens sorprèn quan diu: *Sent un parlar que m'és desconegut* (v. 6) i en els versets següents, del setè a l'onzè, és Déu qui parla:

«Li he tret el pes de les espatles, i les senalles de les mans.

Has cridat quan et veies oprimat:

T'he salvat, t'he respost en el tro misteriós,

t'he provat a les font de Meribà.

Escolta poble meu...»

Resulta desconegut, inconcebible, algú que ens ha llevat les càrregues de les

espatles, que ha alliberat les nostres mans.

Açò és nou, perquè la dinàmica del nostre món és el contrari: carregar-nos. Però Déu fa el contrari, lleva lloses i posa vida. Al llarg de la pregària el salmista ens presenta un Déu que es dol, que ens somia en un món millor: Tant de bo m'escoltassis, Israel, en un instant us obriria el cor i veurieu irrompre el meu Regne.

Jesús fa el mateix: anima, cura, ensenya amb l'autoritat del qui estima com només Ell ha sabut fer-ho. Ens unim a Jesús que, també avui, ens convida a aquest món nou des del servei a l'altre, l'amor entregat, gratuït.

Gadi Bosch Pons

la comunicació digital de l'Església (08)

WhatsApp

WhatsApp és una aplicació de missatgeria instantània per a telèfons mòbils intel·ligents, en la qual s'envien i reben missatges mitjançant internet, així com imatges, vídeos, àudios, enregistraments d'àudio (notes de veu), documents, ubicacions,

contactes, gifs, stickers, videotrucades amb diversos participants alhora, entre altres funcions.

Segons dades de principis de l'any 2020, WhatsApp és líder en missatgeria instantània en gran part del món, amb més de 2000 milions d'usuaris, superant a altres aplicacions com Facebook Messenger o Telegram, entre altres.

Grups i difusions. Aquesta eina com a comunitat ens pot resultar útil mitjançant dues de les seves utilitats: els

grups i les difusions que permeten la interacció d'un gran grup de persones a la vegada. Els grups de WhatsApp poden ser creats per qualsevol usuari i són una bona ajuda a l'hora de treballar en grup, organitzar activitats i informar els components del teu equip de nove-

tats, o per gestionar una decisió ràpida. El màxim d'usuaris en un grup de WhatsApp és de 256, i no existeix un mínim.

Referent a les difusions, el seu objectiu és transmetre un missatge per privat d'una forma ràpida a un conjunt d'usuaris (i grups). Les difusions de Whatsapp tenen la funció d'estalviar temps, ja que pots enviar un mateix missatge a un gran grup de persones a la vegada.

l'entrevista a:

XEC MARQUÈS COLL

Xec Marquès Coll, prevere missioner salesià, porta 30 anys a Àfrica. Actualment presta el seu servei al Senegal. Aprofitam que passa aquest Nadal a Menorca per fer-li unes preguntes.

Quan temps fa que no celebra Nadal a Menorca i com l'ha viscut aquest any?

-En 30 anys és la segona vegada que veng a passar el Nadal amb la família. La primera vegada deu fer 20 anys. Els nebots que eren fillets i filletes avui ja són homes i dones.

Ha aprofitat per fer alguna activitat a la nostra Diòcesi?

-La primera és la de participar a la vida de la Diòcesi assistint a les celebracions de Nadal; també m'agrada anar a missa de cada dia amb la meva mare a Sant Francesc, que és la meva parròquia. A mes, tindrè una trobada a Calós amb gent compromesa amb la solidaritat missionera. I tot el que calgui.

Com s'està vivint el segon any de pandèmia al Senegal?

-Veient el que passa a Europa, i a altres països del món, la incidència al Senegal és molt més feble. També és cert que hi ha casos lleus que passen com un episodi de paludisme o de grip. Alguns experts diuen que hi ha com una immunitat col·lectiva. L'opció és la de fer vida normal, tot respectant les mesures d'higiene i de prevenció. La taxa de vacunació és molt feble, però els experts diuen que, de fet, molta gent ha passat la covid-19 sense que s'hagi identificat i que deu haver-hi un percentatge bastant alt de gent immunitzada per aquest motiu.

Com es celebra el Nadal allà?

-D'una banda, hi ha les celebracions litúrgiques de la Nit de Nadal, del dia de Nadal, del primer de gener amb la Festa de la Mare de Déu... són celebracions molt vives i festives. D'altra banda, hi ha la celebració social que és molt compartida en els barris i les famílies amb els musulmans. El dia de Nadal està especialment marcat pel bateig de nou nats, el que dona un color molt particular a la festa del Naixement de Jesús.

Quins desitjos té per al Nou Any?

-El meu desig més profund és que puguin entrar en la consciència de molta gent les idees i reflexions que el papa Francesc comparteix a "Laudato Si" i "Fratelli Tutti." Més enllà de les referències pròpies al cristianisme, són dos documents que si entren a la consciència de la gent i dels governants, el món esdevindrà més just, hi haurà més pau i menys por per l'endemà.

Toni Olives

Agenda

✍ **Ministeri de lector a 2 seminaristes**

Els seminaristes Toni Salord i Jaume Denclar rebran el ministeri de lector, aquest diumenge 2 de gener, a les 19.30 h, a la Catedral de Menorca en una celebració presidida pel bisbe Francesc.

✍ **Solemnitat de l'Epifania del Senyor**

Dijous 6 de gener celebració de la festa de l'Epifania del Senyor. Recordam la manifestació del Salvador, el Messies esperat, que es revela a tots els pobles de la humanitat representats en els Reis Mags.

✍ **Concert de Nadal**

Divendres 7 de gener concert d'orgue amb obres de Francesc Llopart, a càrrec de Tomé Olives, Oliver Vinent i Francesc Llopart, a les 17.30 h, a l'església de Santa Maria de Maó.

✍ **Baptisme del Senyor**
Diumenge 9 de gener, festa litúrgica del Baptisme del Senyor a les diferents parròquies de Menorca, amb la qual finalitzam el temps litúrgic de Nadal.

✍ **Programes de ràdio de la nostra Església**

La setmana qui ve tornen els nostres programes de ràdio:

A Cope Menorca (89.6 FM):
-“El Mirall de l'Església” els divendres de 13.30 a 14 h.

-“Església Notícia” els diumenges de 9.45 a 10 h.

-A IB3 ràdio (88.6 FM)
“Temps de Creure” els dissabtes de 7.30 a 8 h.

-A Radio Maria (92.0 FM)
“Revista Diocesana” els diumenges a les 13.30 h.

✍ **Trobada festiva de preveres**

Dimarts 4 de gener els preveres faran una trobada festiva per celebrar Nadal a Sant Joan de Missa.

Notícies nostres

“Els Pastorets” tornen a Ciutadella

Després d'un any sense poder pujar a l'escenari per mor de la pandèmia, el grup de teatre del Centre Catequístic de Sant Miquel ens ha tornat a oferir la tradició nadalenca d'“Els Pastorets.” Per ajustar-se a la situació sanitària, aquesta representació teatral s'està fent amb la participació reduïda de tretze membres del grup teatral i cinc músics, sota la direcció, per quarta vegada, de Judit Marqués Benejam, la qual coneix perfectament aquesta peça teatral popular perquè durant molts anys ha interpretat la majoria dels

seus personatges.

Els actors han tornat amb molta il·lusió a l'escenari per a recrear la història dels pastorets que reben l'avis d'un àngel que el Messies ha nascut. Aquest diumenge es representaran les dues últimes sessions d'aquesta obra de Nadal tan emblemàtica. D'altra banda, tant a l'Orfeó Maonès com a Sant Lluís enguany no s'ha escenificat “Els Pastorets”, una obra que també es troba històricament arrelada a l'activitat teatral d'aquests dos municipis.

Fotos: Josep Taltavull Salord

Un sopar de la Nit de Nadal per a tots

Un any més, l'associació Fra Roger i Caritas Menorca han tornat a col·laborar junts amb la iniciativa solidària “Un sopar de la Nit de Nadal per a tots.”

Cuiners de 12 restaurants, amb la col·laboració de 4 empreses proveïdores, voluntaris de les dues entitats i Rotary Club, han fet possible la preparació de 350 menús que la Nit de Nadal es van entregar, des de les Caritas parroquials, a les persones i famílies més vulnerables de Menorca.

El menú, com sempre, s'ha inspirat en receptes tradicionals menorquines, i va constar de canelons de verdura, fricandó de vedella menorquina i pastís de formatge amb codony. Es tracta del vuitè any d'aquesta iniciativa solidària que permet viure un Nadal més digne a tantes persones que ho necessiten.

Caritas Menorca

Recital de poesia i música a Ferreries

Recentment l'església de Santa Maria, a Ferreries, ha acollit el muntatge “El silenci que batega dins la paraula i la música”, en el qual van participar els artistes Ponç Pons, Soledat Pons, Joan Taltavull, Maria Camps i Pilar Pons Barro. Es tracta d'un recital en el qual es combina música, poesia i dansa. Aquest espectacle completa el cicle de poesia i música impulsat per la parròquia de Santa Eulàlia d'Alaior, iniciat el 2019. Els dos primers van versar sobre el temps de Nadal i la llibertat. Aquesta proposta cultural ha estat una gran oportunitat per gaudir d'uns moments únics de silenci, reflexió i pregària.

Diari Menorca